

Projektbeskrivelse

Det videre arbejde med Samskabt styring

Baggrund

Samskabt styring har allerede vist at være en forholdsvis enkel og nyttig metode til udvikling i den offentlige sektor. Metoden har vist sig nyttig til at identificere problemer i det daglige arbejde og at udvikle enklere og bedre løsninger i en samskabelsesproces mellem ledere og medarbejdere.

Metoden kan i lyset af denne erfaring ses som en ny måde at udvikle den offentlige sektor på - som en del af et nyt styringsparadigme. Metoden kan f.eks. understøtte den aktuelle dagsorden i kommunerne bl.a. ift. en kommende nærhedsreform.

Fremfærd har arbejdet med Samskabt styring som metode siden det første projekt blev besluttet ved OK15. Senest er igangsat en læringsklynge for tre kommuner; Nordfyns, Glostrup og Kolding Kommuner som arbejder med Samskabt styring på forskellig vis. Formålet med læringsklyngen er at hjælpe flere kommuner på vej til at få gavn af Samskabt styring og samtidigt at høste erfaringer ift. hvordan vi bedst understøtter kommuner, der ønsker at anvende metoden

Formål

Formålet med at iværksætte et nyt projekt er, at sikre:

- At flere kommuner bliver opmærksomme på metoden og de virkningsfulde erfaringer, som allerede er indhøstet.
Fremfærd har samlet viden og erfaringer, på baggrund af de mange projekter der har anvendt Samskabt styring som metode. Denne viden skal aktiveres så metoden spredes til gavn for flere kommuner
- Målrette de eksisterende værktøjer, så de umiddelbart og praksisnært kan anvendes i kommunerne.
- Udvikle nye værktøjer, som gør det lettere for kommunerne at starte et forløb med Samskabt styring.

Spredning hvordan

Der skal være *kendskab* til Samskabt styring som metode, og metoden skal have et *godt ry* som til at gå til og nyttig (skaber værdi). Samskabt styring skal være til at gå til - der skal være forholdsvis *enkle redskaber* til de enkelte trin i konceptet. Samskabt styring skal være kendt som en nyttig metode i *udviklingen på de kommunale arbejdspladser*.

På den baggrund kan man forestille sig to spor - et formidlingsspor og et læringsspor.

To spor

Et formidlingsspor

Her kan man tænke i at forsætte den klassiske formidling med artikler på VPT og evt. andre steder, men man kan også tænke i f.eks. små videoer og podcast, der forklarer begrebet Samskab styring og gode erfaringer. Kommunernes tilbagemelding er at formidlingen med fordel kan målrettes forskellige målgrupper fx topledelse, tillidsvalgte, institutionsledere og medarbejdere.

Det vigtigste er, at der er noget interessant og gerne nyt at formidle - *gode erfaringer, nye redskaber, succeshistorier*.

Historierne skal være afgrænsede og ikke tage fat på de vanskeligste problemer (wicket problems). For at skabe gode historier, kan Fremfærd satse på projekter med gode historier om ”prøvehandling” som har skabt bedre løsninger ved at fjerne bøvl og skabe mere mening.

Der kan også hentes gode historier fra de tre kommuner (Nordfyns, Glostrup og Kolding Kommuner), der deltager i læringsklyngen.

Udover den klassiske formidling til kommunerne er det en overvejelse at tænke mere langsigtet ift. eksterne samarbejdspartnere, som kan være ambassadører for Samskabt styring som en ny metode til at styrke praksisnær implementering og en mere effektiv udvikling af kerneopgaven tæt på borgerne i den offentlige sektor. Projektet kunne fx bruge videnspersoner (fx Tina Øllgaard), beslutningstagere eller meningsdannere til at styrke dagsordenen om ”den bredere forståelse af Samskabt styring”.

Et læringsspor

Det er centralt, at kommunerne opbygger den nødvendige faciliteringskompetence, hvis Samskabt styring for alvor skal spredes og slå rødder – ikke kun hos konsulenter, men også hos ledere og tillidsvalgte. Det nuværende projekt er i gang med at identificere, hvor og til hvad kommunerne har brug for hjælp til at understøtte især nogle af de udfordrende dele af samskabelsesprocessen f.eks. at komme i gang, at holde ”gryden” i kog, at skabe involvering bredt i organisationen og forpligtigelse i hele ledelseskædet osv.

Kommunernes erfaring er, at Samskabt styring ikke er et projekt som alene kan udrulles af udviklingskonsulenter, men at Samskabt styring kræver en bred involvering - organisationsproces, hvor organisationen skal være tryk ved at arbejde på en ny måde.

Det behøver ikke at være en særlig omfattende efteruddannelse af f.eks. førstelinjeledere, tillidsvalgt og udviklingskonsulenter. Erfaringen viser, at princippet bør være ”Train the trainer” - vel at mærket træning og sparring, mens samskabelsesprocessen forløber (actionlearning - lær, det mens du gør det). Via sparring og ”Train the trainer” kan de ansvarlige i kommunerne klædes på til at kunne stå på egne ben i processen. Projektets opgave er at afdækkes, hvad skal der til, for at de kan stå egne ben. Hvad skal de kunne? Hvad skal de lære? Samt at yde den nødvendige træning og sparring i kommunerne.

Derfor kan det nye projekt:

1. Bruge læringsklynge til at identificere hvor der er brug for små videoer, som fx kan: Understøtte gennemførelsen af de to første steps i proceshjulet via instruktive og enkle film.
2. Understøtte forståelse af de forskellige roller i en Samskabt styringsproces. Rollen som medarbejder, rollen som tillidsvalgt, rollen som 3. niveauleder (institutionsleder/leder der leder medarbejdere) og rollen som topleder.
3. Bruge læringsklyngen til at indhøste viden om behovet for proces og rådgivningshjælp, før kommunen går i gang. Ideer til en startpakke til Samskabt styring.
4. Udvikle en startpakke sammen en ny kommune, som ønsker at arbejde med Samskabt styring, men har brug for kompetenceudvikling for at komme i gang. Langeland, som en af de ”frisatte kommuner”, har anmodet om hjælp til at komme i gang med deres proces. Fremfærd kan evt. i tæt samarbejde med kommunen være fødselshjælpere i de første skridt i processen. Erfaringerne fra dette partnerskab med fx Langeland kan målrettet bruges til at designe en startpakke, som er målrettet kommuner, som har brug for hjælp til at komme i gang, men ikke har ressourcer til ekstern facilitering af hele processen.

Et forløb kan evt. indeholde:

Fase 0: Opstart med behovsdefinering og aftale om forløb.

Fase 1: Forberedelse og vidensgenerering ift. iværksættelse af en organisationsproces

Fase 2: Konkret facilitering og ”train the trainer” på 2-3 workshops

Fase 3: Efterfølgende og løbende sparring på kommunens proces samt yderligere sparring vedr. konkrete workshops

Fase 4: Afslutning af forløb, afsluttende sparring og hjælp.

5. Målrette de værktøjer, som er udviklet i det tidligere projekt, så de kan anvendes af tillidsvalgte eller førstelinjeledere, der kun har begrænset viden om og erfaring med facilitering. Tilbage meldingen fra klyngekommunerne er, at værktøjerne er inspirerende, men er for omfattende at gå til for utrænede.

For at afgrænse projektet, må man tage udgangspunkt i, hvad de brug for - eller hvad de kan nøjes med. Der skal ikke udvikles et længerevarende proceskonsulentkursus, men et afgrænset tilbud, hvor Fremfærd eller andre samarbejdspartnere som oplæres hertil, fysisk bistår ved faciliteringen og overgiver mere og mere af faciliteringen til de lokale nøgleaktører i kommunerne.

Samarbejdspartnerne kan fx være uddannelsesinstitutioner, professionshøjskoler, UCC'er, Komponent eller andre aktører som enten via fondsmidler eller som indtægtsdækket virksomhed forestår tilbuddet.

For at understøtte det kan der udvikles en ”køgebog” - materiale, der kan anvendes bredt af udviklingskonsulenter, men også f.eks. institutionsledere og andre, der skal facilitere processerne.

Produkter:

- 3 videoer om metoden, samt en podcast om Samskabt styring
- Løbende formidling af artikler og spredning via VPT af gode erfaringer, nye redskaber, succes-historier.
- 4 videoer om de forskellige roller i en Samskabt styringsproces
- 1 startpakke, som er målrettet kommuner, som har brug for hjælp til at komme i gang, men ikke har ressourcer til ekstern facilitering af hele processen.
- Tilrettede udgaver af de værktøjer, som er udviklet i det tidligere projekt så de kan anvendes af tillidsvalgte eller førstelinjeledere, der kun har begrænset viden om og erfaring med facilitering.